

1 AUGUST 1995

17-95-8-I

Prevod

D558 - D539

558
JJ

MEĐUNARODNI KRIVIČNI SUD ZA
BIVŠU JUGOSLAVIJU

PREDMET BROJ: IT 95-8-I

TUŽILAC SUDA

PROTIV

Duška SIKIRICE poznatog i kao "Sikira"

Damira DOŠENA poznatog i kao "Kajin"

Dragana FUŠTARA poznatog i kao "Fuštar"

Dragana KULUNDŽIJE poznatog i kao "Kole"

Nenada BANOVIĆA poznatog i kao "Bani"

Predraga BANOVIĆA poznatog i kao "Čupo"

Nikice JANJIĆA

Dušana KNEŽEVIĆA poznatog i kao "Duća"

Dragana KONDIĆA

Gorana LAJIĆA

Dragomira ŠAPONJE

Nedjeljka TIMARCA

Zorana ŽIGIĆA poznatog i kao "Žiga"

OPTUŽNICA

Richard J. Goldstone, tužilac Međunarodnog krivičnog suda za bivšu Jugoslaviju, u skladu s ovlašćenjem iz člana 18 Statuta Međunarodnog suda za bivšu Jugoslaviju (nadalje Statut), optužuje:

1. Od približno 24. maja do približno 30. avgusta 1992, srpske snage su nezakonito uhvatile i zatvorile u logor Keraterm više od 3.000 bosanskih Muslimana i bosanskih Hrvata iz opštine Prijedor, Republika Bosna i Hercegovina. Logor Keraterm se nalazio u blizini Prijedora, u bivšoj fabriци keramičkih pločica i u njenom skladišnom kompleksu. Zatočenici su držani u neljudskim uslovima i pod nadzorom naoružanih stražara. Kao što je u daljem tekstu navedeno, zatočenici logora Keraterm bili su seksualno zlostavljeni, tučeni, izvrgnuti mučenju i drugim oblicima okrutnog i neljudskog postupanja.

2. Ukoliko se drugačije ne navede, sva dela i propusti navedeni u optužnici dogodili su se između 24. maja i 30. avgusta 1992.

3. U razdoblju na koje se odnosi ova optužnica u Republici Bosni i Hercegovini trajalo je stanje oružanog sukoba i delimične okupacije.

4. Sva dela i propusti, navedeni kao teška kršenja prema članu 2 Statuta, kao i kršenja ratnih zakona i običaja prema članu 3 Statuta, dogodili su se u vreme oružanog sukoba i delimične okupacije.

5. Svi bosanski Muslimani i bosanski Hrvati zatočeni u logoru Keraterm, kao i bosanski Muslimani i Hrvati iz opštine Prijedor spomenuti u optužnici, bili su, tokom celog tog vremena, osobe zaštićene Ženevskim konvencijama iz 1949.

6. Svi optuženi po ovoj optužnici bili su dužni da postupaju u skladu sa zakonima i običajima vođenja oružanog sukoba, uključujući i Ženevske konvencije iz 1949.

7. U svim paragrafima koji sadrže optužbe o mučenju, dela su počinjena na nagovor ili uz saglasnost ili znanje službene osobe, ili osobe u tom svojstvu, i to sa jednim ili više od sledećih ciljeva: da bi se dobila informacija ili priznanje od žrtve ili treće osobe; da bi se žrtvu kaznilo za neko delo koje je počinila ili za koje se sumnjalo da ga je počinila žrtva ili treća osoba; da bi se zastrašilo ili prinudilo žrtvu ili treću osobu; i/ili iz bilo kog drugog razloga koji se temelji na diskriminaciji bilo koje vrste.

8. U svakom paragrafu koji tereti za zločin protiv čovečnosti, što je zločin prema članu 5 Statuta, navodno počinjena dela ili propusti bili su deo rasprostranjenih, masovnih ili sistematskih napada usmerenih protiv civilnog stanovništva.

9. Pojam "Srbin" odnosi se na osobe srpskog porekla koji su ili bili gradani Bosne i Hercegovine ili nekog drugog dela bivše Jugoslavije.

Optuženi

10. Osobe optužene po ovoj optužnici bili su zapovednici, stražari, islednici i druge osobe odgovorne za maltretiranje zatočenika i stanje u logoru Keraterm.

10.1. Duško SIKIRICA poznat i kao "Sikira". Datum i mesto rođenja: 23. mart 1964, Čirkin Polje, opština Prijedor, Bosna i Hercegovina. Sadašnja adresa: Čirkin Polje. Upravljao je logorom Keraterm i bio je nadređen svim ostalima u logoru.

10.2. Zapovednici smena bile su tri dole navedene osobe, i svaki od njih je nadzirao jednu od tri smene stražara koji su radili u logoru. Kao zapovednici smena, u vreme obavljanja dužnosti, bili su nadređeni svim osobama u logoru a podređeni jedino zapovedniku logora.

(a) **Damir DOŠEN** poznat i kao "Kajin"

(b) **Dragan FUŠTAR** poznat i kao "Fuštar"
Datum i mesto rođenja: 28. mart 1956, Prijedor, Bosna i Hercegovina
Sadašnja adresa: Ulica 1. maja br. 41, Prijedor

(c) **Dragan KULUNDŽIJA** poznat i kao "Kole"

Datum i mesto rođenja: 31. juli 1966, Gradina, Bosna i Hercegovina
Sadašnja adresa: Prijedor.

10.3. Dole navedeni optuženi izvršavali su dužnosti stražara ili islednika u logoru Keraterm:

- (a) **Nenad BANOVIĆ** poznat i kao "Bani"
Datum i mesto rođenja: 28. oktobra 1969, Prijedor, Bosna i Hercegovina
Sadašnja adresa: Ulica Skendera Kulenovića 31, Prijedor;
- (b) **Predrag BANOVIĆ** poznat i kao "Čupo"
Datum i mesto rođenja: 28. oktobra 1969, Prijedor, Bosna i Hercegovina
Sadašnja adresa: Ulica Skendera Kulenovića 31, Prijedor;
- (c) **Goran LAJIĆ**
- (d) **Dragan KONDIĆ**
Datum i mesto rođenja: 8. decembra 1964, Jaruge, Bosna i Hercegovina
Sadašnja adresa: Ulica JNA bb, Prijedor.

10.4. Pored gore navedenih optuženika koji su redovno izvršavali dužnosti u logoru Keraterm, bilo je i drugih osoba koje su često dolazile u logor i ubijale, tukle ili na drugi način zlostavljavale zatočenike. Tokom boravka u logoru bili su odgovorni **Dušku SIKIRICI, Damiru DOŠENU, Draganu FUŠTARU i Draganu KULUNDŽIJI**. Među onima koji su dolazili u logor bili su sledeći:

- (a) **Nikica JANJIĆ**
- (b) **Dušan KNEŽEVIĆ** poznat i kao "Duća"
Datum i mesto rođenja: 1955. ili približno
Sadašnja adresa: Donji Orlovci, Bosna i Hercegovina
- (c) **Dragomir ŠAPONJA**
Datum i mesto rođenja: 8. juna 1965, Prijedor Bosna i Hercegovina
Sadašnja adresa: Ulica maršala Tita 56, Prijedor
- (d) **Nedjeljko TIMARAC**
Datum i mesto rođenja: 18. aprila 1954, Donji Orlovci, Bosna i Hercegovina
Sadašnja adresa: Donji Orlovci
- (e) **Zoran ŽIGIĆ** poznat i kao "Žiga"
Datum i mesto rođenja: 20. septembra 1958, Kozarac, Bosna i Hercegovina

Sadašnja adresa: Ulica Muharema Softića 16, Prijedor, ili Vojni zatvor, Banja Luka.

11. Paragrafi 1 do 10 su ponovno navedeni i sadržani u svakoj od dole navedenih optužbi.

NAVODI OPTUŽBE:

I. GENOCID

OPTUŽENI: Duško SIKIRICA

12. **Duško SIKIRICA**, u nameri da u celosti ili delimično uništi bosanske Muslimane i bosanske Hrvate kao nacionalne, etničke ili verske grupe, saučesnik je u GENOCIDU, što je zločin prema članu 4(3)(e) Statuta, time što je učestvovao u ili bio odgovoran za sledeća dela:

Tačka:

12.1. ubistvo pripadnika grupa iz opštine Prijedor u logoru Keraterm (čl. 4(2)(a));

Tačka:

12.2. nanošenje teške fizičke ili psihičke боли pripadnicima grupa iz opštine Prijedor u logoru Keraterm (čl. (2)(b)); i

Tačka:

12.3. namerno nametanje takvih životnih uslova pripadnicima grupa iz opštine Prijedor u logoru Keraterm kako bi se izazvalo njihovo potpuno ili delimično fizičko uništenje (čl. 4(2)(c)).

II. KRIVIČNA ODGOVORNOST OSOBA U SVOJSTVU NADREĐENIH

OPTUŽENI: Duško SIKIRICA, Damir DOŠEN, Dragan FUŠTAR i Dragan KULUNDŽIJA osobe u svojstvu nadređenih

13.1. Tokom rada logora Keraterm većina zatočenika bila je zatvorena u zgradama fabrike Keraterm, u četiri prostorije koje su se ranije koristile kao skladišta, a poznate su kao "soba 1, soba 2, soba 3 i soba 4". Sobe su bile toliko prepune zatočenicima da često nisu mogli ni da legnu. Uslova za održavanje lične higijene gotovo da nije ni bilo. Klozetske prostorije su bile sasvim neadekvatne te je klozet često bio prekriven urinom i fekalijama. Zatočenici su jednom dnevno dobijali minimalne porcije i imali su malo vremena za jelo. Ono malo vode što bi dobili obično je bilo zagadeno.

Zatočenici nisu imali rezervnu odeću i nisu imali posteljinu. Pružana im je mala ili nikakva medicinska pomoć.

13.2. Stražari u logoru i drugi koji su dolazili u logor da bi zlostavljati zatočenike, a svi su bili podređeni Dušku SIKIRICI, Damiru DOŠENU, Dragatu FUŠTARU i Dragatu KULUNDŽIJI, redovno su izlagali zatočenike fizičkom nasilju, neprekidnom ponižavanju, degradaciji, neljudskim uslovima i strahu od smrti. Stražari i druge osobe ubili su na stotine zatočenika. Surova prebijanja su bila uobičajena. Za prebijanja su korišćene sve vrste oružja, uključujući drvene štapove, metalne šipke, bejzbol palice, komade debelih industrijskih kablova različitih dužina koji su na krajevima imali pričvršćene metalne kugle, kundake pušaka i noževe. Ubistva, prebijanja, seksualna zlostavljanja i ostala okrutna i ponižavajuća dela počinjena su u svakoj od smena i vrlo često pred ostalim zatočenicima. Mnogi zatočenici čiji identitet jeste ili nije poznat nisu preživeli. Leševi zatočenika, pre nego što bi bili odnešeni iz logora, odlagani su na gomilu pored deponije, u blizini sobe 4.

13.3. Za gore navedena dela, kao i za svako delo ili propust za koje se nadalje tereti u ovoj optužnici, osim onih optužbi kojima se posebno tereti jedan ili više optuženih; Duško SIKIRICA, Damir DOŠEN, Dragan FUŠTAR i Dragan KULUNDŽIJA su znali, ili su imali razloga znati, da njima podređene osobe nameravaju da počine ta dela ili da su ih već počinili, a propustili su da preduzmu neophodne i odgovarajuće mere kako bi sprečili ta dela ili kaznili počinitelje nakon što su ta dela već počinili.

13.4. Duško SIKIRICA, Damir DOŠEN, Dragan FUŠTAR i Dragan KULUNDŽIJA su krivično odgovorni za ubistva zatočenika u logoru Keraterm, koja su počinile njima podređene osobe i drugi pod njihovom nadležnošću, kao i za ubistva opisana u paragrafima 14, 15, 17-20, 24 i 25, i time su počinili:

Tačka:

13.4.1. TEŠKU POVREDU ŽENEVSKIH KONVENCIJA IZ 1949. (nadalje TEŠKA POVREDA KONVENCIJA), namerna ubistva, prema članovima 2(a) i 7(3) Statuta;

Tačka:

13.4.2. KRŠENJE RATNIH ZAKONA I OBIČAJA, ubistvo, prema članovima 3 i 7(3) Statuta i članu 3(1)(a) Ženevskih konvencija; i

Tačka:

13.4.3. ZLOČIN PROTIV ČOVEĆNOSTI, ubistvo, prema članovima 5(a) i 7(3) Statuta.

13.5. Duško SIKIRICA je krivično odgovoran za mučenja zatočenika u logoru Keraterm, koja su počinili njegovi podređeni i drugi pod njegovom nadležnošću, uključujući i osobe navedene u paragrafima 21, 22 i 30, i time je počinio:

Tačka:

- 13.5.1. **TEŠKU POVREDU KONVENCIJA**, mučenje, prema članovima 2(b) i 7(3) Statuta;

Tačka:

- 13.5.2. **KRŠENJE RATNIH ZAKONA I OBIČAJA**, mučenje, prema članovima 3 i 7(3) Statuta i članu 3(1)(a) Ženevskih konvencija; i

Tačka:

- 13.5.3. **ZLOČIN PROTIV ČOVEČNOSTI**, mučenje, prema članovima 5(f) i 7(3) Statuta

Tačka:

- 13.6. Duško SIKIRICA, Damir DOŠEN, Dragan FUŠTAR i Dragan KULUNDŽIJA krivično su odgovorni za namerno nanošenje teške patnje svim zatočenicima u logoru Keraterm, kao i za dela ili propuste navedene u paragrafima 14, 16, 19, 20, 23, 26-29 i 31-33, koja su počinili njihovi podređeni i ostali pod njihovom nadležnošću, što predstavlja **TEŠKE POVREDE KONVENCIJA** prema članovima 2 (c) i 7 (3) Statuta.

Tačka:

- 13.7. Duško SIKIRICA, Damir DOŠEN, Dragan FUŠTAR i Dragan KULUNDŽIJA su krivično odgovorni za povrede ličnog dostojanstva svih zatočenika u logoru Keraterm, kao i osoba navedenih u paragrafima 14-33, koje su počinili njihovi podređeni i ostali pod njihovom nadležnošću, što predstavlja **KRŠENJE RATNIH ZAKONA I OBIČAJA** prema članovima 3 i 7(3) Statuta i članu 3(1)(c) Ženevskih konvencija.

Tačka:

- 13.8. Duško SIKIRICA, Damir DOŠEN, Dragan FUŠTAR i Dragan KULUNDŽIJA su krivično odgovorni za dela koja su počinili njihovi podređeni i drugi pod njihovom nadležnošću i koji su bosanske Muslimane i bosanske Hrvate zatočene u logoru Keraterm, kao i osobe navedene u paragrafima 14-33, proganjali iz političkih, rasnih i/ili verskih razloga, što predstavlja **ZLOČIN PROTIV ČOVEČNOSTI** prema članovima 5(h) i 7(3) Statuta.

Tačka:

- 13.9. **Duško SIKIRICA, Damir DOŠEN, Dragan FUŠTAR i Dragan KULUNDŽIJA** su krivično odgovorni za dela i propuste podređenih i drugih pod njihovom nadležnošću zbog neljudskog postupanja sa zatočenicima u logoru Keraterm, kao i s osobama navedenim u paragrafima 14-33, što predstavlja **ZLOČIN PROTIV ČOVEČNOSTI** prema članovima 5(i) i 7(3) Statuta.

III. INDIVIDUALNA KRIVIČNA ODGOVORNOST

OPTUŽENI: **Duško SIKIRICA; Damir DOŠEN; Dragan FUŠTAR; Dragan KULUNDŽIJA; Nenad BANOVIĆ; Predrag BANOVIĆ; Nikica JANJIĆ; Dušan KNEŽEVIĆ; Dragan KONDIĆ; Goran LAJIĆ; Dragomir ŠAPONJA; Nedjeljko TIMARAC; Zoran ŽIGIĆ**

14.1. Zatočenici sa područja opštine Prijedor poznatog kao "Brdo", gde se nalaze sela Hambarine, Čarakovo, Rakovčani, Bišćani i Rizvanovići, odvedeni su u logor Keraterm oko 20. jula 1992. Zatočenici sa područja Brda bili su nagurani u sobu 3. Osobe iz sobe 3 prethodno su bile premeštene u druge sobe.

14.2. Oko 24. jula 1992, zatočenicima sobe 3 nije bio dozvoljen izlazak iz sobe. Tokom dana i predveče pred sobe su postavljene automatske puške. Iste večeri u logor su dovedeni vojnici koji su formirali polukrug oko sobe 3.

14.3. Kasnije, iste večeri, stražari i vojnici, uključujući Zorana ŽIGIĆA, počeli su da pucaju prema sobi iz automatskih i velikokalibarskih pušaka. Pucnjava, u kojoj se stalna paljba smenjivala sa kratkim rafalima, trajala je, sa prekidima, nekoliko sati. Premda je pucnjava bila usmerena prema sobi 3 neki meci su doprli i do, barem, jedne od ostalih soba. Pomenute večeri **Dragan KULUNDŽIJA** je bio zapovednik smene. On je naredio da se ne puca na ostale sobe. Međutim, nije naredio da se ne puca na sobu 3.

14.4. **Dragan KULUNDŽIJA**, zapovednik stražarske smene, Zoran ŽIGIĆ, kao i stražari u logoru i drugi čiji identitet nije poznat, učestvovali su u ubistvu najmanje 140 muškaraca sa područja Brda koji su bili zatvoreni u sobi 3. Osim njih ubijeni su i: Salko CRLJENKOVIĆ, Senad CRLJENKOVIĆ, Muharem SIKIRIĆ, Fahrudin AVDIĆ, Halid ALIŠKOVIĆ, druga osoba s imenom Halid ALIŠKOVIĆ, Jusuf ALIŠKOVIĆ, Kasim FAZLIĆ, Adem FAZLIĆ, Besim FAZLIĆ, Džemal FAZLIĆ, Kemal FAZLIĆ, Hasan CRLJENKOVIĆ, Muharem BEGOVIĆ, Nazmija BEGOVIĆ, Mirhad ČAUŠEVIĆ, Nihad ČAUŠEVIĆ, Suad ŽERIĆ, "Ita" ŽERIĆ, Čavim MUJADŽIĆ, Hasan MUJADŽIĆ, "Kiba", Mehmed AVDIĆ, Mehmedalija SIKIRIĆ, "Džole" MEDIĆ, Nazmija ALIŠKOVIĆ, Emsud ALIŠKOVIĆ, Sulejman DŽAMASTAGIĆ, Ferid DŽAMASTAGIĆ, Šefko DŽAMASTAGIĆ, Sulejman RAMČINOVIĆ, Karanfil ALIŠKOVIĆ, Mehmedalija KARDUMOVIĆ, Mustafa FAZLIĆ, Hasan DŽAMASTAGIĆ, poznat i kao Sivi, Damir DŽAMASTAGIĆ, Sejfo DŽAMASTAGIĆ, Samir KARDUMOVIĆ, Sakib KARDUMOVIĆ, Asmir KARDUMOVIĆ, Saud ČAUŠEVIĆ, Mirhad DURATOVIĆ poznat i kao Mita.

Fahrudin AVDIĆ, Huzeir RAMULIĆ, Bego AVDIĆ, Smail SIKIRIĆ, Ferid SIKIRIĆ poznat i kao Eka, Fadil HAMULIĆ i Fikret MEDIĆ poznat i kao Jovo. **Dragan KULUNDŽIJA**, zbog neposrednog učestvovanja i kao nadredena osoba odgovorna za postupke svojih podređenih, i **Zoran ŽIGIĆ**, time su počinili:

Tačka:

- 14.4.1. **TEŠKE POVREDE KONVENCIJA**, namerno ubistvo, prema članovima 2(a) i 7(1) Statuta, a u slučaju Dragana **KULUNDŽIJE** i prema članu 7(3) Statuta;

Tačka:

- 14.4.2. **KRŠENJE RATNIH ZAKONA I OBIČAJA**, ubistvo, prema članovima 3 i 7(1) Statuta, a u slučaju Dragana **KULUNDŽIJE** i prema članu 7(3) Statuta, te članu 3(1)(a) Ženevskih konvencija; i

Tačka:

- 14.4.3. **ZLOČIN PROTIV ČOVEČNOSTI**, ubistvo, prema članovima 5(a) i 7(1) Statuta, a u slučaju Dragana **KULUNDŽIJE** i prema članu 7(3) Statuta.

14.5. **Dragan KULUNDŽIJA**, Zoran ŽIGIĆ, stražari u logoru i drugi čiji identitet nije poznat, vatreñim oružjem su ranili otprilike 50 muškaraca sa područja Brda koji su bili zatočeni u sobi 3. Među ranjenima su takođe bili Safet CRLJENKOVIĆ, Derviš CRLJENKOVIĆ, Ramo CRLJENKOVIĆ i Alija HRAPIĆ. **Dragan KULUNDŽIJA**, kao nadredena osoba odgovorna za postupke svojih podređenih i neposredno učestvovanje, Zoran ŽIGIĆ, stražari u logoru i drugi čiji identitet nije poznat time su počinili:

Tačka:

- 14.5.1. **TEŠKE POVREDE KONVENCIJA**, namerno nanošenje teške patnje ili ozbiljnih telesnih i zdravstvenih povreda, prema članovima 2(c) i 7(1) Statuta, a u slučaju Dragana **KULUNDŽIJE** i prema članu 7(3) Statuta;

Tačka:

- 14.5.2. **KRŠENJE RATNIH ZAKONA I OBIČAJA**: okrutno postupanje, prema članovima 3 i 7(1) Statuta, a u slučaju Dragana **KULUNDŽIJE** i prema članu 7(3) Statuta, i prema članu 3(1)(a) Ženevskih konvencija; i

Tačka:

14.5.3. **ZLOČIN PROTIV ČOVEĆNOSTI:** neljudski postupci, prema članovima 5(i) i 7(1) Statuta, a u slučaju Dragana KULUNDŽIJE i prema članu 7(3) Statuta.

15. Oko 25. jula 1992, ili toga dana, ujutro poslije napada na sobu 3, Duško SIKIRICA je bio sa Draganom FUŠTAROM kad je FUŠTAR preživjelim zatočenicima iz sobe 3 rekao da je šest zatočenika pobeglo i da se organizatori njihovog bekstva smatraju odgovornima. Tada je izdvojeno, izvedeno pred sobu i, po kratkom postupku, ubijeno 20 zatočenika. Kao nadređene osobe odgovorne za postupke svojih podredenih, kao i svojim neposrednim učestvovanjem Duško SIKIRICA i Dragan FUŠTAR su time počinili:

Tačka:

15.1. **TEŠKE POVREDE KONVENCIJA**, namerno ubistvo, prema članovima 2(a), 7(1) i 7(3) Statuta;

Tačka:

15.2. **KRŠENJE RATNIH ZAKONA I OBIČAJA**, ubistvo, prema članovima 3, 7(1) i 7(3) Statuta i prema članu 3(1)(a) Ženevske konvencije; i

Tačka:

15.3. **ZLOČIN PROTIV ČOVEĆNOSTI**, ubistvo, prema članovima 5(a), 7(1) i 7(3) Statuta.

16. Oko 25. juna 1992, grupa zatočenika, uključujući Redžepa GRABIĆA, često je prozivana iz sobe 2. Toga dana, Damir DOŠEN, Dušan KNEŽEVIĆ, Zoran ŽIGIĆ i drugi surovo su tukli različitim predmetima, uključujući drvene palice i metalne šipke, grupu zatočenika iz sobe 2, uključujući i Redžepa GRABIĆA. Od posledica udaraca Redžep GRABIĆ je izgubio svest. Damir DOŠEN, kao nadređena osoba odgovorna za postupke svojih podredenih i neposredno učestvovanje, Dušan KNEŽEVIĆ i Zoran ŽIGIĆ, su time počinili:

Tačka:

16.1. **TEŠKE POVREDE KONVENCIJA**, nanošenje teških patnji, prema članovima 2(c), 7(1), a u slučaju Damira DOŠENA i prema članu 7(3) Statuta;

Tačka:

- 16.2. **KRŠENJE RATNIH ZAKONA I OBIČAJA**, okrutno postupanje, prema članovima 3, 7(1), a u slučaju Damira DOŠENA i prema članu 7(3) Statuta i članu 3(1)(a) Ženevskih konvencija; i

Tačka:

- 16.3. **ZLOČIN PROTIV ČOVEČNOSTI**, neljudski postupci, prema članovima 5(i), 7(1), a u služaju Damira DOŠENA i prema članu 7(3) Statuta.

17. Jedne večeri sredinom jula 1992, Besim HRGIĆ je prozvan is sobe 4, i tada su ga **Predrag BANOVIĆ**, Dušan KNEŽEVIĆ i Nikica JANJIĆ surovo prebili. HRGIĆ je podlegao zadobijenim ranama. Svojim postupcima **Predrag BANOVIĆ**, Dušan KNEŽEVIĆ i Nikica JANJIĆ su time počinili:

Tačka:

- 17.1. **TEŠKE POVREDE KONVENCIJA**, namerno ubistvo, prema članu 2(a) Statuta;

Tačka:

- 17.2. **KRŠENJE RATNIH ZAKONA I OBIČAJA**, ubistvo, prema članu 3 Statuta i članu (03(1)(a) Ženevskih konvencija; i

Tačka:

- 17.3. **ZLOČIN PROTIV ČOVEČNOSTI**, ubistvo, prema članu 5(a) Statuta.

18. Jedne večeri sredinom juла 1992, grupa stražara i drugih prozvala je pojedinačno veliki broj zatočenika iz soba, nakon čega su ih naizmenično surovo tukli. Nekoliko muškaraca je podleglo zadobijenim ranama. Među njima su bili: Jasmin IZEJIRI, "Špija" MESIĆ, Drago TOKMANOVIĆ. U grupi stražara i drugih koji su učestvovali u prebijanju i ubistvima bili su **Predrag BANOVIĆ**, Nenad BANOVIĆ, Nikica JANJIĆ, Goran LAJIC, Dušan KNEŽEVIĆ i Zoran ŽIGIĆ.

Tačka:

- 18.1. **Predrag BANOVIĆ**, Nenad BANOVIĆ, Nikica JANJIĆ, Goran LAJIC i Zoran ŽIGIĆ su time počinili **TEŠKE POVREDE KONVENCIJA**, namerno ubistvo Jasmina IZEJIRIA, prema članu 2(a) Statuta;

Tačka:

- 18.2. **Predrag BANOVIĆ, Nenad BANOVIĆ, Nikica JANJIĆ, Dušan KNEŽEVIĆ i Zoran ŽIGIĆ** su time počinili **TEŠKE POVREDE KONVENCIJA**, namerno ubistvo “Špije” MEŠIĆA, prema članu 2(a) Statuta;

Tačka:

- 18.3. **Predrag BANOVIĆ, Nenad BANOVIĆ, Nikica JANJIĆ, Goran LAJIĆ, Dušan KNEŽEVIĆ i Zoran ŽIGIĆ** su time počinili **TEŠKE POVREDE KONVENCIJA**, namerno ubistvo Drage TOKMANOVIĆA, prema članu 2(a) Statuta;

Tačka:

- 18.4. **Predrag BANOVIĆ, Nenad BANOVIĆ, Nikica JANJIĆ, Goran LAJIĆ, i Zoran ŽIGIĆ** su time počinili **KRŠENJE RATNIH ZAKONA I OBIČAJA**, ubistvo Jasmina IZEJIRIA, prema članu 3 Statuta i članu 3(1)(a) Ženevskih konvencija;

Tačka:

- 18.5. **Predrag BANOVIĆ, Nenad BANOVIĆ, Nikica JANJIĆ, Dušan KNEŽEVIĆ i Zoran ŽIGIĆ** su time počinili **KRŠENJE RATNIH ZAKONA I OBIČAJA**, ubistvo “Špije” MEŠIĆA, prema članu 3 Statuta i članu 3(1)(a) Ženevskih konvencija;

Tačka:

- 18.6. **Predrag BANOVIĆ, Nenad BANOVIĆ, Nikica JANJIĆ, Goran LAJIĆ, Dušan KNEŽEVIĆ i Zoran ŽIGIĆ** su time počinili **KRŠENJE RATNIH ZAKONA I OBIČAJA**, ubistvo Drage TOKMANOVIĆA, prema članu 3 Statuta i članu 3(1)(a) Ženevskih konvencija;

Tačka:

- 18.7. **Predrag BANOVIĆ, Nenad BANOVIĆ, Nikica JANJIĆ, Goran LAJIĆ i Zoran ŽIGIĆ** su time počinili **ZLOČIN PROTIV ČOVEČNOSTI**, ubistvo Jasmina IZEJIRIA, prema članu 5(a) Statuta;

Tačka:

- 18.8. **Predrag BANOVIĆ, Nenad BANOVIĆ, Nikica JANJIĆ, Dušan KNEŽEVIĆ i Zoran ŽIGIĆ** su time počinili **ZLOČIN PROTIV ČOVEČNOSTI**, ubistvo "Špije" MEŠIĆA, prema članu 5(a) Statuta;

Tačka:

- 18.9. **Predrag BANOVIĆ, Nenad BANOVIĆ, Nikica JANJIĆ, Goran LAJIĆ, Dušan KNEŽEVIĆ i Zoran ŽIGIĆ** su time počinili **ZLOČIN PROTIV ČOVEČNOSTI**, ubistvo Drage TOKMANOVIĆA, prema članu 5(a) Statuta; ili

Tačka:

- 18.10. kao alternativa paragrafima 18.1. do 18.9. **Predrag BANOVIĆ, Nenad BANOVIĆ, Nikica JANJIĆ, Goran LAJIĆ, Dušan KNEŽEVIĆ i Zoran ŽIGIĆ** su time počinili **ZLOČIN PROTIV ČOVEČNOSTI**, neljudski postupci, prema članu 5(i) Statuta;

19. Otprilike u drugoj polovini juna 1992, **Predrag BANOVIĆ, Nikica JANJIĆ, Dušan KNEŽEVIĆ, Dragan KONDIĆ, Goran LAJIĆ, Dragomir ŠAPONJA, Zoran ŽIGIĆ** i drugi učestalo su prozivali grupu zatočenika iz sobe 2, uključujući i Emsuda BAHONJIĆA. **Predrag BANOVIĆ, JANJIĆ, KNEŽEVIĆ, KONDIĆ, LAJIĆ, ŽIGIĆ** i drugi su pesnicama i predmetima surovo tukli Emsuda BAHONJIĆA i ostale zatočenike. Učestalo su ih tukli u periodu od približno desetak ili više dana. U tom periodu **KNEŽEVIĆ, ŽIGIĆ** i ostali prisiljavali su BAHONJIĆA na različite degradirajuće, ponižavajuće i/ili bolne radnje, kao što su ležanje na razbijenom staklu, uzastopno skakanje iz kamiona i sellatio. BAHONJIĆ je podlegao zadobijenim ranama.

19.1. Učestvujući u prebijanju koje je prouzrokovalo smrt Emsuda BAHONJIĆA, **Predrag BANOVIĆ, Nikica JANJIĆ, Dušan KNEŽEVIĆ, Dragan KONDIĆ, Goran LAJIĆ, Dragomir ŠAPONJA i Zoran ŽIGIĆ** su time počinili:

Tačka:

- 19.1.1. **TEŠKE POVREDE KONVENCIJA**, namerno ubistvo, prema članu 2(a) Statuta;

Tačka:

- 19.1.2. **KRŠENJE RATNIH ZAKONA I OBICAJA**, ubistvo, prema članu 3 Statuta i članu 3(1)(a) Ženevske konvencije; i

Tačka:

19.1.3. **ZLOČIN PROTIV ČOVEČNOSTI**, ubistvo, prema članu 5(a) Statuta; odnosno

Tačka:

19.1.4. **ZLOČIN PROTIV ČOVEČNOSTI**, neljudski postupci, prema članu 5(i) i 7(1) Statuta.

19.2. Učestvujući u prisiljavanju Einsuda BAHONJIĆA na degradirajuće, ponižavajuće i/ili bolne radnje, Dušan KNEŽEVIĆ i Zoran ŽIGIĆ su time počinili:

Tačka:

19.2.1. **TEŠKE POVREDE KONVENCIJA**, nanošenje teške patnje, prema članu 2(c) Statuta;

Tačka:

19.2.2. **KRŠENJE RATNIH ZAKONA I OBIČAJA**, okrutno postupanje, prema članu 3 Statuta i članu 3(1)(a) Ženevskih konvencija;

Tačka:

19.2.3. **ZLOČIN PROTIV ČOVEČNOSTI**, neljudski postupci, prema članu 5(i) Statuta.

20. Približno u drugoj polovini juna 1992, Predrag BANOVIĆ, Nikica JANJIĆ, Dušan KNEŽEVIĆ, Dragan KONDIĆ, Goran LAJIĆ, Dragomir ŠAPONJA, Nedjeljko TIMARAC, Zoran ŽIGIĆ i drugi učestalo su izvodili iz sobe 2 grupu zatočenika, a među njima i osobu zvanu "Car" prezimena JUSUFOVIĆ ili JUSUFAGIĆ. Predrag BANOVIĆ, JANJIĆ, KNEŽEVIĆ, KONDIĆ, LAJIĆ, ŠAPONJA, ŽIGIĆ i drugi su pesnicama i različitim predmetima surovo tukli "Cara" i ostale zatočenike. Učestalo su ih tukli u periodu od približno desetak ili više dana. U tom periodu KNEŽEVIĆ, ŽIGIĆ i ostali prisiljavali su "Cara" na različite ponižavajuće i/ili bolne radnje, kao što su trčanje sa teškom automatskom puškom i fellatio. "Car" je podlegao zadobijenim ranama.

20.1. Učestvujući u prebijanjima koja su prouzrokovala smrt "Cara", Predrag BANOVIĆ, Nikica JANJIĆ, Dušan KNEŽEVIĆ, Dragan KONDIĆ, Goran LAJIĆ, Dragomir ŠAPONJA, Nedjeljko TIMARAC i Zoran ŽIGIĆ su time počinili:

Tačka:

20.1.1 **TEŠKE POVREDE KONVENCIJA**: namerno ubistvo, prema članu 2(a) Statuta;

Tačka:

20.1.2. **KRŠENJE RATNIH ZAKONA I OBIČAJA:** ubistvo, prema članu 3 Statuta i članu 3(1)(a) Ženevskih konvencija; i

Tačka:

20.1.3. **ZLOČIN PROTIV ČOVEČNOSTI:** ubistvo, prema članu 5(a) Statuta; odnosno

Tačka:

20.1.4. **ZLOČIN PROTIV ČOVEČNOSTI:** neljudski postupci, prema članu 5(i) Statuta.

20.2. Učestvujući u prisiljavanju "Cara" na ponižavajuće i/ili bolne radnje, **Dušan KNEŽEVIĆ** i **Zoran ŽIGIĆ** su time počinili:

Tačka:

20.2.1. **TEŠKE POVREDE KONVENCIJA:** nanošenje teške patnje, prema članu 2(c) Statuta;

Tačka:

20.2.2. **KRŠENJE RATNIH ZAKONA I OBIČAJA,** okrutno postupanje, prema članu 3 Statuta i članu 3(1)(a) Ženevskih konvencija;

Tačka:

20.2.3. **ZLOČIN PROTIV ČOVEČNOSTI,** neljudski postupci, prema članu 5(i) Statuta.

21. Između 1. juna 1992. i 5. avgusta 1992, Dušan KNEŽEVIĆ, Dragan KONDIĆ, Zoran ŽIGIĆ i drugi u više navrata su izdvajali Jasmira RAMADANOVIĆA poznatog i kao "Sengin". KNEŽEVIĆ, KONDIĆ, ŽIGIĆ i drugi optužili su Jasmira RAMADANOVIĆA da je muslimanski ekstremista. Zatim su surovo pretukli Jasmira RAMADANOVIĆA. RAMADANOVIĆ je od udaraca zadobio veliku otvorenu ranu na glavi, telo mu je bilo prekriveno modricama i desetak dana nije mogao da jede. Dušan KNEŽEVIĆ, Dragan KONDIĆ i Zoran ŽIGIĆ su time počinili:

Tačka:

21.1. **TEŠKE POVREDE KONVENCIJA,** mučenje, prema članu 2(b) Statuta;

Tačka:

21.2. **KRŠENJE RATNIH ZAKONA I OBIČAJA**, mučenje, prema članu 3 Statuta i članu 3(1)(a) Ženevskih konvencija; i

Tačka:

21.3. **ZLOČIN PROTIV ČOVEČNOSTI**, mučenje, prema članu 5(f) Statuta.

22. Oko prve polovine juna 1992, Nikica JANJIĆ, Dušan KNEŽEVIĆ, Dragomir ŠAPONJA i Zoran ŽIGIĆ su izveli i ispitivali Fajzu MUKANOVIĆA. Kako im MUKANOVIĆ nije pružio željene informacije, JANJIĆ, KNEŽEVIĆ, ŠAPONJA i ŽIGIĆ su ga nožem sekli po vratu a pri tom su doveli njegovu suprugu i dete da tome prisustvuju. Nikica JANJIĆ, Dušan KNEŽEVIĆ, Dragomir ŠAPONJA i Zoran ŽIGIĆ su time počinili:

Tačka:

22.1. **TEŠKE POVREDE KONVENCIJA**, mučenje, prema članu 2(b) Statuta;

Tačka:

22.2. **KRŠENJE RATNIH ZAKONA I OBIČAJA**, mučenje, prema članu 3 Statuta i članu 3(1)(a) Ženevskih konvencija; i

Tačka:

22.3. **ZLOČIN PROTIV ČOVEČNOSTI**, mučenje, prema članu 5(f) Statuta.

23. Oko 23 juna 1992, Dušan KNEŽEVIĆ i Zoran ŽIGIĆ su izveli iz sobe 3 grupu zatočenika uključujući i Faudina HRUSTIĆA. KNEŽEVIĆ, ŽIGIĆ i drugi su pretukli zatočenike uključujući i Faudina HRUSTIĆA, služeći se predmetima poput palica, metalnih šipki i drvenih bejzbol palica. Dušan KNEŽEVIĆ i Zoran ŽIGIĆ su time počinili:

Tačka:

23.1. **TEŠKE POVREDE KONVENCIJA**, nanošenje teških patnji, prema članu 2(c) Statuta;

Tačka:

23.2. **KRŠENJE RATNIH ZAKONA I OBIČAJA**, okrutno postupanje, prema članu 3 Statuta i članu 3(1)(a) Ženevskih konvencija; i

Tačka:

23.3. **ZLOČIN PROTIV ČOVEĆNOSTI**, neljudski postupci, prema članu 5(i) Statuta.

24. Jedne večeri tokom jula 1992, Predrag BANOVIĆ je prozvao jednog zatočenika. Kada ga nije našao, BANOVIĆ je prozvao "Caćka", čije ime i prezime glasi Fikret AVDIĆ. BANOVIĆ i drugi su udarali nogama i tukli AVDIĆA bejzbol palicama. AVDIĆA su zatim vratili u sobu 2 gde je sledećeg dana, u ranim jutarnjim satima, umro. Predrag BANOVIĆ je time počinio:

Tačka:

24.1. **TEŠKE POVREDE KONVENCIJA**, namerno ubistvo, prema članu 2(a) Statuta;

Tačka:

24.2. **KRŠENJE RATNIH ZAKONA I OBIČAJA**, ubistvo, prema članu 3 Statuta i članu 3(1)(a) Ženevskih konvencija; i

Tačka:

24.3. **ZLOČIN PROTIV ČOVEĆNOSTI**, ubistvo, prema članu 5(a) Statuta; odnosno

Tačka:

24.4. **ZLOČIN PROTIV ČOVEĆNOSTI**, neljudski postupci, prema članu 5(i) Statuta.

25. U drugoj polovini jula 1992, izведен je u toku noći Jovo RADOČAJ, zatočenik srpskog porekla, oženjen Muslimankom, za koga se verovalo da podržava Stranku demokratske akcije bosanskih Muslimana. Predrag BANOVIĆ i drugi su ga tukli duže vreme. Nekoliko sati nakon što je bio pretučen, Jovo RADOČAJ je podlegao zadobijenim ranama. Predrag BANOVIĆ je svojim učestvovanjem počinio:

Tačka:

25.1. **ZLOČIN PROTIV ČOVEĆNOSTI**, ubistvo, prema članu 5(a) Statuta; odnosno

Tačka:

25.2. **ZLOČIN PROTIV ČOVEĆNOSTI**, neljudski postupci, prema članu 5(i) Statuta.

26. Oko 30. jula 1992, dok je Mirzet HODŽIĆ pokušavao da napuni flašu vodom **Predrag BANOVIĆ** ga je zaustavio i od njega zatražio novac. Nakon što je Mirzet HODŽIĆ rekao da nema novca, **Predrag BANOVIĆ** ga je pretukao bojzbol palicom i ubio ga nožem u ruku. **Predrag BANOVIĆ** je time počinio:

Tačka:

- 26.1. **TEŠKE POVREDE KONVENCIJA**, nanošenje teških patnji, prema članu 2(c) Statuta;

Tačka:

- 26.2. **KRŠENJE RATNIH ZAKONA I OBIČAJA**, okrutno postupanje, prema članu 3 Statuta i članom 3(1)(a) Ženevskih konvencija; i

Tačka:

- 26.3. **ZLOČIN PROTIV ČOVEČNOSTI**, neljudski postupci, prema članu 5(i) Statuta.

27. Otprilike u prvoj polovini avgusta 1992, dok se Mirzet HODŽIĆ nalazio izvan sobe 2, **Predrag BANOVIĆ** ga je udarao čizmama kao i njegovom vlastitom glavom o zid sve dok Mirzet HODŽIĆ nije izgubio svest. **Predrag BANOVIĆ** je time počinio:

Tačka:

- 27.1. **TEŠKE POVREDE KONVENCIJA**, nanošenje teških patnji ili teških povreda, prema članu 2(c) Statuta;

Tačka:

- 27.2. **KRŠENJE RATNIH ZAKONA I OBIČAJA**, okrutno postupanje, prema članu 3 Statuta i članu 3(1)(a) Ženevskih konvencija; i

Tačka:

- 27.3. **ZLOČIN PROTIV ČOVEČNOSTI**, neljudski postupci, prema članu 5(i) Statuta.

28. Otprilike u drugoj polovini juna 1992, Dušan KNEŽEVIĆ je iz sobe 2 izveo Ilijaza JAKUPOVIĆA i Zijada JAKUPOVIĆA. KNEŽEVIĆ i ostali su pesnicama, nogama i palicama surovo pretukli Ilijaza JAKUPOVIĆA i Zijada JAKUPOVIĆA. **Dušan KNEŽEVIĆ** je time počinio:

Tačka:

- 28.1. **TEŠKE POVREDE KONVENCIJA**, nanošenje teških patnji ili teških povreda, prema članu 2(c) Statuta;

Tačka:

28.2. KRŠENJE RATNIH ZAKONA I OBIČAJA, okrutno postupanje, prema članu 3 Statuta i članu 3(1)(a) Ženevskih konvencija; i

Tačka:

28.3. ZLOČIN PROTIV ČOVEČNOSTI, neljudski postupci, prema članu 5(i) Statuta.

29. Između 1. juna 1992. i 5. avgusta 1992., Dušan KNEŽEVIĆ i drugi su, u više navrata, pesnicama i raznim predmetima surovo pretukli Uzeira ČAUŠEVIĆA, od čega je zadobio velike, otvorene rane po rukama i telu. Rane su se inficirale i ČAUŠEVIĆ je tako oboleo da se jedva mogao mičati. ČAUŠEVIĆ je kasnije odvezen kamionom punim leševa i ranjenika, nakon čega više nikad nije viden. Dušan KNEŽEVIĆ je time počinio:

Tačka:

29.1. TEŠKE POVREDE KONVENCIJA, nanošenje teških patnji ili ozljeda, prema članu 2(c) Statuta;

Tačka:

29.2. KRŠENJE RATNIH ZAKONA I OBIČAJA, okrutno postupanje, prema članu 3 Statuta i članu 3(1)(a) Ženevskih konvencija; i

Tačka:

29.3. ZLOČIN PROTIV ČOVEČNOSTI, neljudski postupci, prema članu 5(i) Statuta.

30. Oko 4. juna 1992, trojica muškaraca su ispitivala Senahida ČIRKIĆA. Kako im ČIRKIĆ nije dao željene odgovore, jedan od islednika je rekao Zoranu ŽIGIĆU da izvede ČIRKIĆA i da ga tuče dok ne progovori. ŽIGIĆ je zatim izveo ČIRKIĆA i pretukao ga šakama, nogama i puškom. Zoran ŽIGIĆ je time počinio:

Tačka:

30.1. TEŠKE POVREDE KONVENCIJA, mučenje, prema članu 2(b) Statuta;

Tačka:

30.2. KRŠENJE RATNIH ZAKONA I OBIČAJA, mučenje, prema članu 3 Statuta i članu 3(1)(a) Ženevskih konvencija; i

Tačka:

30.3. **ZLOČIN PROTIV ČOVEĆNOSTI**, mučenje, prema članu 5(f) Statuta.

31. Između 14. juna i 5. avgusta 1992, Zoran ŽIGIĆ je izveo Fikreta ALIĆA i nekoliko drugih zatočenika. ŽIGIĆ je tukao Fikreta ALIĆA udarajući ga pištoljem i nogama po ustima tako da mu je izbio četiri zuba. Zoran ŽIGIĆ je time počinio:

Tačka:

31.1. **TEŠKE POVREDE KONVENCIJA**, nanošenje teških patnji ili teških povreda, prema članu 2(c) Statuta;

Tačka:

31.2. **KRŠENJE RATNIH ZAKONA I OBIČAJA**, okrutno postupanje, prema članu 3 Statuta i članu 3(1)(a) Ženevskih konvencija; i

Tačka:

31.3. **ZLOČIN PROTIV ČOVEĆNOSTI**, neljudski postupci, prema članu 5(i) Statuta.

32. Oko 24. juna 1992, u logor Keraterm je dovedena grupa zatočenika među kojima je bio i Redžep GRABIĆ. Zoran ŽIGIĆ i drugi su tokom celog dana i noći tukli novopristigle zatočenike, uključujući i Redžepa GRABIĆA, kao i zatočenike izdvojene iz sobe 2. ŽIGIĆ i ostali su zatočenike tukli pesnicama, nogama i pendrecima. Zoran ŽIGIĆ je time počinio:

Tačka:

32.1. **TEŠKE POVREDE KONVENCIJA**, nanošenje teških patnji, prema članu 2(c) Statuta;

Tačka:

32.2. **KRŠENJE RATNIH ZAKONA I OBIČAJA**, okrutno postupanje, prema članu 3 Statuta i članu 3(1)(a) Ženevskih konvencija; i

Tačka:

32.3. **ZLOČIN PROTIV ČOVEĆNOSTI**, neljudski postupci, prema članu 5(i) Statuta.

OPŠTI NAVOD OPTUŽBE

33. Tokom celog postojanja logora Keraterm, Predrag BANOVIĆ, Dušan KNEŽEVIĆ, Dragan KONDIĆ, Zoran ŽIGIĆ i drugi su redovno i otvoreno zlostavljali zatočenike. Postupci BANOVIĆA, KNEŽEVIĆA, KONDIĆA i ŽIGIĆA uključuju: premlaćivanje ili zlostavljanje velikog broja ljudi među kojima su bili Amir CRLJENKOVIĆ, osoba zvana "Senadin", muškaraca iz Čarakova, Jusuf ARIFAGIĆ, Adnan BAHONJIĆ, Suad BAJRIĆ i Fikret ALIĆ; iznudivanje novca i vrednih predmeta od zatočenika; kao i ostalo navedeno u paragrafima 14.3. do 14.5.3. i od 16. do 32.3. BANOVIĆ, KNEŽEVIĆ, KONDIĆ, ŽIGIĆ i drugi su redovno i otvoreno zlostavljali određene zatočenike zbog čega su ostali zatočenici logora Keraterm bili izloženi teškoj psihičkoj traumi, neprekidnoj degradaciji i neprekidnom strahu od telesnih povreda i/ili smrti. Predrag BANOVIĆ, Dušan KNEŽEVIĆ, Dragan KONDIĆ i Zoran ŽIGIĆ su time počinili:

Tačka:

33.1. TEŠKE POVREDE KONVENCIJA, nanošenje teških patnji, prema članu 2(c) Statuta;

Tačka:

33.2. KRŠENJE RATNIH ZAKONA I OBIČAJA, okrutno postupanje, prema članu 3 Statuta i članu 3(1)(a) Ženevskih konvencija; i

Tačka:

33.3. ZLOČIN PROTIV ČOVEČNOSTI, neljudski postupci, prema članu 5(i) Statuta.

Richard J. Goldston
Tužilac

Prevod originalu
ICTY - TPIY
Prevodilačka služba
Datum: 28. VII. 1995.